

Motion till riksdagen 2025/26:3262

av **Alexandra Anstrell (M)**

Möjlighet till aktiv dödshjälp

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör överväga att utreda förutsättningarna för att lagstifta om aktiv dödshjälp (läkarledd assisterad död) under tydligt avgränsade och strikt reglerade former i Sverige och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Frihet och självbestämmande är grundbultar i moderat politik. Rätten att fatta avgörande beslut om sin egen kropp och sitt eget liv ska omfatta hela livscykeln, så även den sista tiden. För vissa patienter, trots god palliativ vård, kvarstår outhärdligt lidande där inga rimliga behandlingsalternativ återstår. I dessa fall bör individens egen vilja och värdighet väga tungt.

I dag är aktiv dödshjälp i praktiken förbjudet i Sverige; endast avstående från eller avbrytande av behandling (passiv dödshjälp) regleras. Detta skapar en situation där människor ibland tvingas välja mellan plågor eller att försöka lösa saken på egen hand, ofta i det fördolda. Samtidigt visar svenska undersökningar att opinionen kring medicinskt assisterad död är delad, vilket understryker behovet av en saklig, grundlig och transparent utredning.

Internationella erfarenheter visar att lagstiftning om assisterad död kan utformas med klara kriterier, tydliga processer för samtycke, krav på specialistmedicinsk bedömning, andraopinion och oberoende prövning/rapportering. En svensk utredning bör objektivt granska olika modeller, vad som fungerat, vilka risker som uppstått och hur robusta skyddsmekanismer byggts in – allt i syfte att föreslå en modell som passar svensk rättstradition och medicinsk praxis.

Som moderat är det viktigt att man kombinerar respekt för individens valfrihet med tydliga skyddsavstånd för att skydda utsatta grupper. Att slå vakt om individens frihet i den sista livsfasen behöver inte stå i motsats till ett starkt skydd för svaga och utsatta.

Tvärtom bör en moderat ansats förena maximal valfrihet för den som är kapabel att välja, med maximal skyddsnivå för dem som är sårbara.

Alexandra Anstrell (M)